

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3553/2021. (XII. 22.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Pesti Központi Kerületi Bíróság 4.Szk.6615/2021/8. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján nyújtott be alkotmányjogi panaszt.
- [2] Az indítványozó által kifogásolt, megtámadott határozat a következő. A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2021. június 10-én meghozott 4.Szk.6615/2021/8. számú végzésével megváltoztatta a BRFK XXI. kerületi Rendőrkapitányság mint szabálysértési hatóság 2021. február 18-án meghozott 01821/139-5/2021. szabs. számú határozatát.
- [3] 1.1. Az alapügyben a BRFK XXI. kerületi Rendőrkapitánysága (mint szabálysértési hatóság) a 2021. február 18-i – meghallgatás alapján hozott – 01821/139-5/2021. szabs. számú határozatával visszavonta az indítványozóval szemben (meghallgatás nélkül) hozott, engedély nélküli vezetés szabálysértés elkövetése miatt 90 000 Ft pénzbírságot, s közúti járművezetéstől 3 hónapi eltiltást kiszabó szabálysértési határozatot; és egyben az indítványozót engedély nélküli vezetés szabálysértés elkövetése miatt 90 000 Ft pénzbírsággal sújtotta, s minden közúti járművezetéstől 3 hónapra eltiltotta.
- [4] Az indítványozó kifogása alapján eljárva a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2021. június 10-én – tárgyalás tartása nélkül – meghozott 4.Szk.6615/2021/8. számú végzésével a BRFK XXI. kerületi Rendőrkapitányság 01821/139-5/2021. szabs. számú határozatát annyiban változtatta meg, hogy a közúti járművezetéstől eltiltást 1 hónap időtartamra enyhítette. Egyebekben a kerületi bíróság a szabálysértési hatóság határozatát hatályban tartotta.
- [5] 1.2. Az indítványozó ezt követően alkotmányjogi panasszal élt a Pesti Központi Kerületi Bíróság 4.Szk.6615/2021/8. számú végzése ellen. Az indítványában az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmére hivatkozva kérte a bírósági döntés megsemmisítését.
- [6] Kifogásolta, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróság a kifejezett kérelme ellenére nem tartott tárgyalást az ügyben. Indokai szerint a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszeréről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 110. § (1) bekezdése alapján kötelező a bíróságnak tárgyalást tartania, amennyiben azt a kifogásban a jogosult kéri. Következésképpen a bíróság a tárgyalás tartásától csak abban az esetben tekinthetett volna el, amennyiben azt állapítja meg, hogy a kifogás alapos és a döntése a kérelemben foglaltakkal megegyezik, vagy azt az elkövető javára meghaladja. Ezzel szemben a bíróság csak a járművezetéstől eltiltás időtartamát mérsékelte a kifogásnak megfelelően, a pénzbírság tekintetében hatályában fenntartotta a szabálysértési hatóság határozatát. Ezért álláspontja szerint a bíróság a Szabs. tv. 110. §-ával ellentétesen járt el akkor, amikor tárgyalás tartása nélkül úgy hozta meg a határozatát, hogy nem adott helyt mindenben a kifogásban foglaltaknak. Sérelmezte továbbá azt is, hogy több alkalommal kereste a bíróságot, hogy megtudja, mikor lesz a tárgyalása, azonban érdemi választ nem kapott, ahogyan arról sem tájékoztatták, hogy a bíróság az iratok alapján, tárgyalás tartása nélkül dönt az ügyben. Ha erről tájékoztatták volna, írásban terjesztette volna elő a nyilatkozatát.
- [7] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján mindenekelőtt az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ennek megfelelően tanácsban eljárva először azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.

- [8] 2.1. Az indítványozó az Abtv. 27. §-ára hivatkozva terjesztett elő alkotmányjogi panaszt.
- [9] Az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján hatvan napon belül lehet benyújtani. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszát a törvényi határidőn belül terjesztette elő.
- [10] Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében foglalt határozott kérelem feltételeinek megfelel. Az indítvány az Alkotmánybíróság hatáskörére és az indítványozó jogosultságára vonatkozó hivatkozást tartalmaz, megjelöli az Alaptörvény megsértett rendelkezését, illetve a sérelmezett bírói döntést, indokolja annak Alaptörvénybe ütközését és kifejezetten kéri a megsemmisítését.
- [11] 2.2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 52. § (2) bekezdése alapján a továbbiakban azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz az Abtv. 27. § és 29. §-ában foglalt tartalmi feltételeket kimeríti-e.
- [12] Az indítványozó által támadott döntés a Szabs. tv. alapján bírósági eljárást befejező, ügy érdemében hozott döntés, így az az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz tárgya lehet. Az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, a kifogást elbíráló bírósági határozattal szemben további jogorvoslatnak nincs helye.
- [13] Az egyedi ügyben érintettség megállapítható, mivel az indítványozó az alkotmányjogi panasszal támadott ügyben az eljárás alá vont fél volt.
- [14] 2.3. Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [15] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmére hivatkozott azzal összefüggésben, hogy az ügyében arra irányuló, kifejezett kérelme ellenére nem tartottak tárgyalást. A bíróság csak részben adott helyt a kifogásban foglaltaknak, így az indítványozó indokai szerint nem dönthetett volna az iratok alapján. Ezzel a tisztességes bírósági eljáráshoz való joga, ezen belül a nyilvános tárgyaláshoz való joga sérült.
- [16] Az Alkotmánybíróság az indítványozó érvelésével kapcsolatban a következőkre mutat rá. A tisztességes eljárás igénye időtlen, evidencia. Ha nem lenne megfogalmazva (jogilag rögzítve), akkor is elvárás lenne. Az Alkotmánybíróság értelmezése szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése processzuális alapjogot tartalmaz, amely elsősorban a bírósági eljárással szemben támasztott eljárási garanciák rendszerét jelenti {vö. 3154/2021. (IV. 22.) AB végzés, Indokolás [10]; 5/2020. (I. 29.) AB végzés, Indokolás [47]}. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata alapján a döntéseiben esetről esetre határozta meg a tisztességes bírósági eljárás konkrét ismérveit. Így nevesíteni lehet azokat a követelményeket, részjogosítványokat, amelyek ezen alapjog alkotmányos tartalmát jelentik {vö. 3294/2021. (VII. 22.) AB határozat, Indokolás [55]; 3025/2016. (II. 23.) AB határozat, Indokolás [19]; 3257/2020. (VII. 3.) AB határozat, Indokolás [33]}.
- [17] Ehhez képest az Alkotmánybíróság – korábbi döntéseit megerősítve jelen esetben is – megállapította, hogy önmagában a tárgyalás tartásának mellőzése (más eljárási vagy anyagi jogi alaptörvény-ellenesség hiányában) nem jelent alkotmányjogilag releváns eljárási jogi sérelmet. Nem következik a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog tartalmából, hogy valamennyi rendes és rendkívüli eljárásban a fél jogait és kötelezettségeit kizárólag tárgyaláson bírálhatják el. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése egészének figyelembe vétele alapján állapítható meg alapjogi sérelem és nem az egyes részjogosítványok vélt vagy valós sérelme alapján {hasonlóan: 3064/2016. (IV. 11.) AB határozat, Indokolás [14]}.
- [18] Az Alkotmánybíróság jelen ügyben is hangsúlyozza, hogy „[a] jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga [...] nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti szuperbíróság szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el. [...] A bíró bármely ténybeli vagy jogi tévedése nem teszi automatikusan tisztességtelenné az egész eljárást, mivel az ilyen tévedések teljesen soha nem küszöbölhetők ki, azokat az igazságszolgáltatás ma ismert rendszere magában hordozza.” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]}
- [19] Annak a megítélése, hogy a Szabs. tv. alapján milyen esetekben lehet mellőzni a tárgyalás tartását, olyan jogértelmezési kérdésnek minősül, amely nem az Alkotmánybíróság, hanem a rendes bíróságok hatáskörébe tartozik {vö. 3482/2020. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [15], legutóbb: 3334/2021. (VII. 23.) AB végzés, Indokolás [10]}. Megjegyzi az Alkotmánybíróság, hogy a Szabs. tv. 105. § (1) bekezdés második mondata alapján a pénzbírsággal szemben – mivel annak mértékét külön jogszabály állapította meg – kifogás benyújtásának nincs

helye. Következésképpen a bíróság – bár végzése indokolása foglalkozik a pénzbírság mértékével is – a kifogás elbírálásakor valójában csupán a járművezetéstől eltiltás intézkedéséről dönthetett.

- [20] Az indítványozónak a bírói döntéssel szemben felhozott kifogásai alapvetően törvényességi, szakjogi tárgyúak. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmével összefüggésben nem állított bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem vetett fel, nem teljesítette az Abtv. 29. §-ában meghatározott befogadhatósági feltételt.
- [21] 3. Ekként az Alkotmánybíróság az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdésére is, az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2021. december 7.

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Handó Tünde
alkotmánybíró helyett

Dr. Márki Zoltán s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3260/2021.

